

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 775/2016-29

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 27. októbra 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 12 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 15 CoP 7/2016 a jeho uznesením z 2. marca 2016, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. mája 2016 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), v čase doručenia sťažnosti zastúpeného Advokátskou kanceláriou Bacíková a spol., Lazovná 45, Banská Bystrica, v mene ktorej koná jej advokát JUDr. Peter Bacík, ktorou namieta

porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 12 ods. 1 ústavy postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 15 CoP 7/2016 (ďalej len „napadnuté konanie“) a jeho uznesením z 2. marca 2016 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Ústavnému súdu bolo podaním doručeným 31. mája 2016 oznámené, že vo veci sťažnosti sťažovateľa došlo k ukončeniu jeho právneho zastupovania Advokátskou kanceláriou Bacíková a spol.; súčasťou oznámenia bola fotokópia dohody o ukončení právneho zastupovania z 13. mája 2016.

Zo sťažnosti a z príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľ je stranou konania vedeného Okresným súdom Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 31 P 157/2013, v rámci ktorého sa domáha nariadenia návratu svojej maloletej dcéry [REDACTED] (ďalej len „maloletá dcéra“) do krajiny jej obvyklého pobytu v Juhoafrickej republike. Svoj návrh sťažovateľ odôvodnil tým, že matka maloletej dcéry sa dopustila únosu a maloletú dcéru neoprávnene zadržiava na území Slovenskej republiky, a to aj napriek tomu, že krajinou obvyklého pobytu maloletej dcéry je Juhoafrická republika. O návrhu sťažovateľa rozhodol okresný súd rozsudkom sp. zn. 31 P 157/2013 z 30. augusta 2013 (ďalej len „rozsudok z 30. augusta 2013“), ktorým nariadil, aby matka maloletej dcéry navrátila maloletú dcéru do krajiny jej obvyklého pobytu (Juhoafrická republika) v lehote 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia, a pre prípad, že tak neurobí, aby sťažovateľovi maloletú dcéru odovzdala. Krajský súd ako odvolací súd uznesením sp. zn. 15 CoP 61/2013 z 23. októbra 2013 (ďalej len „uznesenie z 23. októbra 2013“) rozsudok okresného súdu z 30. augusta 2013 potvrdil ako vecne správny. Následne však Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako dovolací súd na základe dovolania matky maloletej dcéry uznesením sp. zn. 4 Cdo 344/2014 z 23. októbra 2014 (ďalej len „uznesenie z 23. októbra 2014“) uznesenie krajského súdu z 23. októbra 2013 a rozsudok okresného súdu z 30. augusta 2013 zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Najvyšší súd rozhodnutia prvostupňového súdu a druhostupňového súdu zrušil „za účelom zistenia názoru dieťaťa na návrat do krajiny obvyklého pobytu“.

Po vrátení veci na ďalšie konanie okresný súd uznesením sp. zn. 31 P 157/2013 z 23. novembra 2015 (ďalej len „uznesenie z 23. novembra 2015“) opätovne nariadil matke maloletej dcéry, aby navrátila maloletú dcéru do miesta jej obvyklého pobytu v Juhoafrickej republike v lehote 20 dní od právoplatnosti uznesenia, a pre prípad nesplnenia tejto povinnosti ju zaviazal povinnosťou odovzdať maloletú dcéru sťažovateľovi, ktorý je oprávnený ju prevziať a zabezpečiť jej návrat do miesta jej obvyklého pobytu v Juhoafrickej republike. Na základe odvolania matky maloletej dcéry krajský súd napadnutým uznesením uznesenie okresného súdu z 23. novembra 2015 zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie, pričom vyslovil názor, že *«nie je v záujme ■■■ vrátiť sa do JAR, pretože „všeobecne dieťa mladšie ako 16 rokov má prirodzenejšie o 20 % silnejšiu väzbu na matku, ako na otca. V danom prípade treba brať do úvahy aj tú skutočnosť, že sa jedná o maloleté dieťa – dievča. Núteným odtrhnutím od matky sa tak dieťa vystavuje veľkému riziku ohrozenia jeho ďalšieho zdravého vývinu.“»*.

Napadnutým uznesením krajského súdu došlo podľa názoru sťažovateľa k porušeniu čl. 2 a čl. 7 Všeobecnej deklarácie ľudských práv, čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 1 ods. 2, čl. 7 ods. 5 ústavy, čl. 47 ods. 3 ústavy, čl. 2 ods. 1, čl. 3 ods. 1, čl. 12 ods. 1 a 2 Dohovoru o právach dieťaťa.

Sťažovateľ v sťažnosti argumentuje, že *„Konanie o návrate ■■■ do JAR je vedené od mája roku 2013. Teraz je apríl 2016 a napriek tomu, že súdy všetkých stupňov vrátane Najvyššieho súdu SR vyslovili, že došlo k neoprávnenému zadržaniu dieťaťa mimo krajiny obvyklého pobytu, dieťa nie je naspäť v JAR. V našom prípade mali slovenské súdy veľmi jednoduchú úlohu, keďže ani jeden z rodičov sme nespochybňovali kvalitu vzťahu dieťaťa k druhému rodičovi, obaja rodičia sme v JAR pracovali, plnili si riadne svoje rodičovské práva a povinnosti. Ako je vyššie uvedené, až do únosu, sme žili ako normálna šťastná rodina. Súčasná situácia, že dieťa je na Slovensku neoprávnené už vyše troch rokov, nie je zavinená mnou alebo mojou nedostatočnou aktivitou. Ja som sa snažil za každých*

okolností rešpektovať slovenské a medzinárodné právne predpisy. V návratovom konaní som stále dookola preukazoval, že som plne spôsobilý dieťaťu poskytovať starostlivosť (hoci toto vôbec nebolo predmetom návratového konania), že mám vytvorené vhodné podmienky na poskytovanie starostlivosti dieťaťu, že dieťa ma v žiadnom prípade neodmieta. Matka sa postavila do opozície, porušovala právne predpisy a rozhodnutia súdov nespočetne krát, odtrhla svoju maloletú dcéru od otca, od sestry, starých rodičov a známeho prostredia. Krajský súd teraz povedal, že je to v poriadku, pretože ona je matka.“.

V súvislosti s namietaným porušením základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sťažovateľ konštatuje, že napadnuté uznesenie krajského súdu trpí nedostatočným odôvodnením, keďže «*Krajský súd svoje rozhodnutie odôvodnil primárne tým, že z dôvodu, že dcéra má byť do 16 rokov s matkou, nie je v najlepšom záujme dieťaťa, aby sa vrátilo do JAR. Krajský súd toto vyslovil napriek tomu, že nemohol mať absolútne žiadne reálne informácie o tom ako, kde, s kým a v akom prostredí moja dcéra žije, kto sa reálne o dieťa stará a s kým moja dcéra trávi prevažný čas, keď nie je v škole. V konaní bolo vykonané sociálne zisťovanie pomerov matky ešte v roku 2013, kedy matka žila a pracovala v [REDAKOVANÉ]. Od tohto času však nastala zásadná zmena pomerov. Matka žije na ulici [REDAKOVANÉ] v rodinnom dome svojej matky (starej matky maloletej). V tomto dome však sociálne šetrenie nikdy neprebehlo. Krajský súd nijakým spôsobom ani skutkovo a právne už vôbec neodôvodnil, prečo: „všeobecne dieťa mladšie ako 16 rokov má prirodzenejšie o 20 % silnejšiu väzbu na matku, ako na otca“. Ako krajský súd dospel konkrétne k 20 % mi rovnako nie je známe. S takýmto odôvodnením rozhodnutia sa jednoducho nemôžem stotožniť a využijem všetky dostupné právne prostriedky, ktoré mi slovenský, ale aj medzinárodný právny poriadok dovoľuje, aby som dosiahol zmenu zvráteného názoru vysloveného štátnym orgánom demokratického a právneho štátu v 21. storočí, že matka je viac ako otec.».*

K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sťažovateľ uvádza, že „*Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici 15 CoP/7/2016-727 zo dňa 02. 03. 2016, proti ktorému primárne táto sťažnosť smeruje, mi bolo doručené dňa 29. 03. 2016, konanie o návrat maloletej do krajiny*

obvyklého pobytu, stále prebieha a súd od pojednávania dňa 23. 11. 2015 do dnešného dňa nevykonal žiadny meritórny úkon, najbližšie pojednávanie je naplánované až na deň 27. 05. 2016, čo je v hrubom rozpore so zásadou bezodkladného konania v súdnych konaniach o návrat maloletého dieťaťa do krajiny obvyklého pobytu v zmysle čl. 11 Dohovoru o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí. V telefonickom rozhovore môjho advokáta s advokátkou matky, sme boli informovaní, že advokátka matky bude žiadať odročiť termín pojednávania určený na deň 27. 05. 2016 s tým, že ona sa bude môcť zúčastniť pojednávania až v septembri 2016. Dôvod nám vysvetlený nebol.“

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici 15 CoP/7/2016-727 zo dňa 02. 03. 2016 a konaním, ktoré mu predchádzalo, bolo porušené právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a právo na spravodlivý proces podľa čl. 48 ods.2 Ústavy SR a čl. 12 ods. 1 Ústavy SR a čl. 47 ods. 3 Ústavy SR.

Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici 15 CoP/7/2016-727 zo dňa 02. 03. 2016 sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

Sťažovateľovi sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 5.000,- €, ktoré je Krajský súd v Banskej Bystrici povinný vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Krajský súd v Banskej Bystrici je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia advokátovi sťažovateľa vo výške 303,16 € a to do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia k rukám právneho zástupcu sťažovateľa.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd v prvom rade podotýka, že podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom sťažovateľa. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľ domáha. Ústavný súd teda môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, preto v danej veci ústavný súd rozhodoval o porušení sťažovateľom v petite sťažnosti označených práv, ku ktorým malo dôjsť postupom krajského súdu v napadnutom konaní a napadnutým uznesením v tomto konaní vydaným. Tvrdenia o porušení práv, ktoré sťažovateľ uvádza iba v texte sťažnosti mimo petitu, je podľa názoru ústavného súdu potrebné považovať iba za súčasť jeho argumentácie (napr. III. ÚS 149/04, III. ÚS 235/05, II. ÚS 65/07).

Predmetom konania ústavného súdu je tak rozhodovanie o namietanom porušení základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, ako aj porušenie čl. 12 ods. 1 ústavy, ku ktorému podľa názoru sťažovateľa malo dôjsť postupom krajského súdu v napadnutom konaní a napadnutým uznesením vydaným v tomto konaní.

II.1 K namietanému porušeniu základných práv zaručených v čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde...

Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci sú si v konaní rovní.

Pri predbežnom prerokovaní tejto časti sťažnosti sa ústavný súd sústredil na posúdenie, či ju nemožno považovať za zjavne neopodstatnenú. Z už citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde totiž vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Rešpektujúc svoju už citovanú konštantnú judikatúru, ústavný súd zároveň poznamenáva, že vzhľadom na zmysel a účel sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ako špecifického právneho prostriedku ochrany pred porušením základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z kvalifikovanej zmluvy je neodmysliteľnou súčasťou rozhodovania o takejto sťažnosti aj posúdenie, či sťažovateľovi bola napadnutým rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci spôsobená (reálna) ujma, resp. či mu ešte takáto ujma v čase rozhodovania ústavného súdu

(reálne) hrozí. V situácii, keď ústavný súd zistí, že sťažovateľovi napadnutým rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci nebola spôsobená žiadna ujma, resp. mu už žiadna hrozba ujmy v čase rozhodovania nehrozí, neexistuje relevantný dôvod na vyslovenie porušenia ústavou garantovaných práv, v opačnom prípade by totiž rozhodovanie o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nadobudlo akademický charakter (II. ÚS 431/2016).

V nadväznosti na uvedené východiská ústavný súd poukazuje na svoje zistenia, z ktorých vyplýva, že okresný súd po vrátení veci krajským súdom uznesením sp. zn. 31 P 157/2013 z 19. mája 2016 (ďalej len „uznesenie z 19. mája 2016“) návrh sťažovateľa o pripustení ďalších účastníkov do konania a na zmenu návrhu vo veci samej zamietol a konanie vo veci návratu maloletej dcéry sťažovateľa do krajiny jej obvyklého pobytu v Juhoafrickej republike zastavil. V podstatnej časti uznesenia okresného súdu z 19. mája 2016 sa uvádza:

„Predmetom konania je návrat maloletej do krajiny jej obvyklého pobytu. Návrh na začatie konania bol podaný otcom maloletej potom, ako matka maloletej odišla z Juhoafrickej republiky s maloletou so súhlasom otca na územie Slovenskej republiky, ale naspäť sa nevrátila. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že rodičia maloletej boli v čase neoprávneného zadržania maloletej manželia a spoločne vykonávali opatrovnícke právo k maloletej. Ďalej mal súd preukázané, že v danom konaní neprišlo k neoprávnenému premiestneniu maloletej, ale k neoprávnenému zadržaniu maloletej matkou dieťaťa na území Slovenskej republiky. V priebehu konania, dňa 22. 04. 2016 matka maloletej zomrela, čím stratila spôsobilosť byť účastníkom konania. Konanie o návrat maloletej bolo viazané na osobu matky dieťaťa a súd v ňom doteraz posudzoval, či k neoprávnenému premiestneniu alebo zadržaniu maloletej a tým aj k porušeniu opatrovníckeho práva otca, prišlo zo strany matky, ako nositeľky rodičovských práv a povinností. Rodičovské práva a povinnosti a v nich zahrnuté aj opatrovnícke právo je viazané na osobu, zaniká smrťou fyzickej osoby a neprechádza automaticky na dedičov, či iné osoby. Smrť matky nie je podmienená skutočnosťou, že starí rodičia alebo ďalší príbuzní neoprávnene zadržávajú maloletú, teda táto skutočnosť nespôsobila automaticky neoprávnené zadržávanie maloletej. Súd je toho názoru, že v tomto konaní o nariadenie

návratu maloletej, po strate spôsobilosti matky byť účastníčkou konania nie je možné pokračovať ďalej so starými rodičmi a ďalšími príbuznými maloletej a konanie je potrebné zastaviť. V prípade, že opatrovnícke právo otca dieťaťa je po smrti matky maloletej naďalej porušované inými osobami, otec dieťaťa sa môže domáhať svojich práv novou žalobou. Otec maloletej je po smrti matky jediným zákonným zástupcom maloletej a jediným nositeľom rodičovských práv a povinností. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, súd návrh otca na rozšírenie návrhu vo veci samej, ktorý podľa obsahu posúdil ako návrh na pripustenie ďalších účastníkov konania a návrh na zmenu petitu zamietol a konanie z dôvodu, že nie je splnená jedna z podmienok konania (strata spôsobilosti matky byť účastníkom konania) zastavil.“

Aplikujúc už uvedené právne názory na vec sťažovateľa, ústavný súd konštatuje, že v období po doručení sťažnosti ústavnému súdu okresný súd vo veci sťažovateľa ďalej konal a s prihliadnutím na okolnosť, ktorá nastala po vrátení veci krajským súdom (strata spôsobilosti matky maloletej dcéry byť účastníčkou konania), uznesením z 19. mája 2016 konanie zastavil. Keďže konanie vo veci návrhu sťažovateľa na nariadenie návratu maloletej dcéry do krajiny obvyklého pobytu je právoplatne skončené (uznesenie okresného súdu z 19. mája 2016 nadobudlo právoplatnosť 7. júla 2016), sťažovateľovi v čase predbežného prerokovania jeho sťažnosti ústavným súdom zjavne nehrozí žiadna ujma plynúca z „nedostatočného odôvodnenia“ napadnutého uznesenia krajského súdu, podľa ktorého nie je v najlepšom záujme maloletej dcéry, aby jej návrat do Juhoafrickej republiky bol nariadený, keďže „všeobecne dieťa mladšie ako 16 rokov má prirodzenejšie o 20 % silnejšiu väzbu na matku, ako na otca“.

Konanie vo veci návratu maloletej dcéry do krajiny jej obvyklého pobytu bolo viazané na osobu matky, vo vzťahu ku ktorej všeobecne súdy posudzovali, či k neoprávnenému zadržaniu maloletej dcéry, a tým aj k porušeniu opatrovníckeho práva otca ako sťažovateľa zo strany matky ako nositeľky rodičovských práv a povinností došlo. Ako okresný súd v uznesení o zastavení konania z 19. mája 2016 poznamenal, sťažovateľ je v súčasnosti jediným zákonným zástupcom maloletej dcéry a jediným nositeľom rodičovských práv a povinností, čo zároveň znamená, že k porušovaniu jeho opatrovníckych

práv zo strany matky maloletej dcéry už nemôže dochádzať. Vzhľadom na uvedené okolnosti neexistuje žiadna možnosť, aby ústavný súd po prípadnom prijatí tejto časti sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o porušení základných práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy. Ústavný súd preto túto časť sťažnosti pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

II.2 K namietanému porušeniu čl. 12 ods. 1 ústavy

Podľa čl. 12 ods. 1 ústavy ľudia sú slobodní a rovní v dôstojnosti i v právach. Základné práva a slobody sú neodňateľné, nescudziteľné, nepremlčateľné a nezrušiteľné.

Ústavný súd konštatuje, že čl. 12 ods. 1 ústavy neobsahuje garanciu základných práv alebo slobôd, pretože je súčasťou všeobecných ustanovení zakotvených v prvom oddiele druhej hlavy ústavy pojednávajúcej o základných právach a slobodách. S prihliadnutím na uvedené ústavný súd konštatuje, že porušenie článku ústavy, ktorý nezakotvuje žiadne základné právo alebo slobodu, nemožno podaním sťažnosti podľa čl. 127 ústavy namietat samostatne. Ústavný súd rozhoduje vždy o porušení konkrétneho základného práva alebo slobody zakotveného v druhej hlave ústavy, prípadne práva zaručeného medzinárodnými zmluvami o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Iné ustanovenie uvedených právnych aktov síce možno namietat, ale vždy len v spojení s namietaným porušením základného práva alebo slobody (obdobne napr. II. ÚS 167/04, III. ÚS 300/06).

Vzhľadom na uvedené ústavný súd aj túto časť sťažnosti pri predbežnom prerokovaní sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

II.3 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide aj vtedy, ak v napadnutom konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

Zo sťažnosti vyplýva, že k namietanému porušeniu označeného základného práva sťažovateľa malo dôjsť postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 15 CoP 7/2016.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 102/05, II. ÚS 387/06) sa ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie tohto základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v posudzovanom prípade krajským súdom) ešte mohlo trvať. Ak v čase, keď sťažnosť bola doručená ústavnému súdu, už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva postupom krajského súdu, ústavný súd sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Navyše zjavná neopodstatnenosť sťažnosti, prostredníctvom ktorej sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už príslušný súd meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. IV. ÚS 223/2010). Vychádza pritom z toho, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza fyzická osoba alebo právnická osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci, ktorý (účel) sa dosiahne právoplatným rozhodnutím (I. ÚS 167/03).

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že v napadnutom konaní krajský súd uznesením sp. zn. 15 CoP 7/2016 z 2. marca 2016 uznesenie okresného súdu z 23. novembra 2015 zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Krajský súd teda v čase doručenia

sťažnosti ústavnému súdu (2. mája 2016, pozn.) už vo veci rozhodol, a preto v tomto čase už nemohol porušovať základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní odmietol aj túto časť sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Po odmietnutí sťažnosti ako celku už nebol právny dôvod zaoberať sa ostatnými návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. októbra 2016